

ประกาศสำนักสังฆนายก

เรื่อง กำหนดพิธีอาถรรพบูชา

เมื่อนบถยกลงนไปก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี บันน เป็นบทพระ
บรมศาสดาด้มมาด้มพุทธเจ้าครตรัฐพระอนุตตรด้มมาด้มโพธิญาณ ใน
วันวิสาขปุณณมี ต่อมาอีก ๒ เดือนเต็ม ถึงวันอาถรรพบูชาปุณณมี คือ
พระจันทร์เพ็ญ เสวยอาถรรพฤกษ์ คือ วันชน ๑๕ ค่ำ กลางเดือน
๘ วนนแหตะ เป็นวันดำคัฎฐวันหนึ่งในทางพระพุทธศาสนา ด้วยเป็นวัน
แรกทพระบรมศาสดาทรงพระมหากรุณาประกาศพระพุทธศาสนา แด่ตง
พระบัญญัติคุณให้ประจักษ์แก่ตาโลก

ถ้าจะถามพุทธศาสนิกชนที่ได่ได้เรียนรูพระประวัติของพระพุทธเจ้า
มาด้แล้ว จะตอบได้ความคองกันว่า วันชน ๑๕ ค่ำ กลางเดือน ๘

- ก. เป็นวันแรกทพระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนา
- ข. เป็นวันแรกทพระบรมศาสดาทรงแด่ตงพระธรรมจักร ประกาศ
ด้จธรรม อันเป็นองค์แห่งพระด้มมาด้มโพธิญาณ
- ค. เป็นวันที่พระอริยสงฆ์สาวกองค์แรกบังเกิดขึ้นในโลก คือ พระ
อัญญาโกณฑัญญะ ด้รับประทานเอหิภิกขุอุปด้มปทา ในวันนั้น
- ง. เป็นวันแรกทบังเกิดพระด้งฆรัตนะ ด้มบูรณเป็นพระรัตนตรัย
คือ พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ และพระด้งฆรัตนะ

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๑

อาศัยปรากฏการณ์อันเป็นมหามงคลดังกล่าวแล้ว คณะรัฐมนตรี
จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า เป็นกาดพิเศษ ควรแก่การประชุมทำพิธีบูชา
พระดัมมาดัมพุทธเจ้า ประกาศพระเกียรติคุณและเทอดทูนพระคุณสมเด็จพระ
ให้สมเด็จพระองค์ทรงเป็นค้ำจุนของเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย เพื่อ
เป็นการเตือนใจพุทธศาสนิกชนให้ทราบซึ่งในคุณพระรัตนตรัย เจริญ
ภาวนามัยกุศล เช่นเดียวกับวันวิสาขบูชา เพิ่มขนออกฉนวนหนึ่ง จักเป็น
มหากุศล อำนวยธิรัฐวิบุตมณูญญผลให้เกิดคุณดีรสดีดีพัฒนามงคล
แก่ทุกคน ที่ตั้งใจทำบูชาโดยทั่วกัน จึงได้กำหนดพิธีอาถรรพบูชา
ไว้ ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อกองวชน ๘ คา เดือน ๘ ให้เจ้าอาวาสทุกวัดแจ้งแก่ภิกษุ
ตามเนร อุบาสก อุบาสิกา ในวัดให้ทราบล่วงหน้าว่า วันพระชน ๑๕
คา เดือน ๘ อันจะมาถึงข้างหน้า เป็นวันทำพิธีอาถรรพบูชา ถวาย
แด่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เช่นเดียวกับพิธีท้าววิสาขบูชา

๒. ครั้นถึงวชน ๑๔ คา เดือน ๘ ให้ภิกษุตามเนร ศดอด
ศิษย์วัด คนวัดช่วยกันมัดกวาด ปูลาดเส่นาณะ จัดตั้งเครื่องสักการะ
ตงนาไชนาณ เช่นเดียวกับทำงานวิสาขบูชา

๓. ให้ประทับขงธรรมจักร รอบพระอุโบสถเป็นพิเศษ เท่าที่
สามารถจะจัดได้ เพื่อประกาศวันธรรมจักร ให้ปรากฏแก่มหาชน

๑ ถ้าเป็นบมีอธิกมาส ให้กำหนดทำเดือน ๘ หลัง

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๑

เคื่อนใจให้ระดกถึงสัจธรรมอันวิเศษ ที่ทรงแสดงไว้ในพระธรรมจก-
กัปปวัตตนสูตร ปฐมเทศนา

๔. วนชน ๑๕ คำ เคื่อน ๘ ซึ่งเป็นวันกำหนด เวตาเช้า และ
บ่าย มีธรรมสัจจะ ตามปกติแล้ว เวตาค่ำ ให้ภิกษุสามเณร อุบาสก
อุบาสิกา มาประชุมพร้อมกันหน้าพระอุโบสถ หรือพระเจดีย์ จตุรูป
เทียน แลวถอรอมกับดอกไม้ ยืนประนมมือดำรงจิต พระสังฆม
เป็นประธานนำกล่าวคำบูชา จบแล้ว ทำประทักษิณ

อนึ่ง ก่อนแต่จะจตุรูป เทียนบูชา ผู้เป็นประธานพึงประกาศเคื่อน
ใจ พุทธศาสนิกชนให้เกิดศรัทธาปล้ำทะ มีความอาจหาญ รินเริง ใน
การทำบูชาจนก่อนแล้ว จึงจตุรูปเทียน

๕. ครนทำประทักษิณต้นศตยวารแล้ว ภิกษุสามเณร พงเข้า
ในพระอุโบสถ บูชาพระรัตนตรัย ทำวัตรค่ำ แลวดวดพระธรรมจก-
กัปปวัตตนสูตร จบแล้วหยุดพัก ให้โอกาสอุบาสก อุบาสิกา ทำวัตรค่ำ

๖. ค่อนั้น พระสังฆเถระแสดงพระธรรมเทศนาพระ ธรรมจก-
กัปปวัตตนสูตร

๗. หากภิกษุสามเณรในวัดสามารถดวดศตยญาณะ ก็พึงจัดให้
ดวดศตยญาณะ เพื่อเจริญศรัทธาปล้ำทะแก่ชุมชนพุทธศาสนิกชน ให้
อาจหาญ รินเริงในกุศลสัมปทา ตามควรแก่เวตา

๘. ค่อนั้นให้เป็นโอกาสของพุทธศาสนิกชนเจริญภาวนามัยกุศล
มีสวดมนต์ และธรรมด่ากัจฉา เป็นต้น ตามควรแก่อชยาศัย

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๑

๕. เนื่องด้วยวันรุ่งขึ้นเป็นวันแรม ๑ ค่ำ เป็นเวลาบำเพ็ญกุศลใน
 เทศกาลเข้าปฐมพรรษาของพุทธศาสนิกชน และเป็นวันประชุมอธิษฐาน
 พรรษาของพระสงฆ์ ทั้งเป็นเวลาพระสงฆ์ทำปฏิสังขารแก่พุทธศาสนิกชน
 ที่มาประชุมกันบำเพ็ญกุศลในเทศกาลสำหรับวัดเป็นประจำ นับว่าเป็น
 ภาระของภิกษุสามเณรทั่วกัน เห็นควรจะใช้เวลาทำพิธีอาถรรพบูชา
 ในคำคนวันชน ๑๕ ค่ำ ไม่เกินเวลา ๒๔.๐๐ น. เพื่อมีเวลาพักผ่อน
 ของภิกษุสามเณร และพุทธศาสนิกชน ซึ่งต่างจะต้องปฏิบัติศาสนกิจ
 ในวันแรม ๑ ค่ำ เดิมอกัน

สำนักสังฆนายก

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๐๑

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๑

ณ เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จออกทรง พดเอก ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี
 เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลาบ่าย เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
 และอนุปริญญาบัตร แก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่สำเร็จการ
 ศึกษา ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน